

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในบทนี้กล่าวถึงระเบียบวิธีการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ และระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจของสตรีที่มีบุตรยากต่อการบริการของคลินิก กุลพัฒนการแพทย์ในด้าน ผลิตภัณฑ์ ราคา สถานที่ การส่งเสริมการตลาด พนักงาน การนำเสนอ ลักษณะทางกายภาพ และกระบวนการ

ขอบเขตประชากร การกำหนดขนาดตัวอย่างและการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ทำการศึกษาจากประชากรสตรีมีบุตรยากของคลินิกกุลพัฒนการแพทย์ ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2544 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2545 มีจำนวน 230 ราย¹ ประกอบด้วยผู้ที่ประสบผลสำเร็จจากการรักษาแล้วขณะที่ทำการศึกษาจำนวน 24 คู่ ส่วนจำนวนที่เหลือยังไม่ประสบผลสำเร็จ จึงทำการศึกษากลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 150 ตัวอย่าง ซึ่งคำนวณได้จากสูตร $n = N/1 + Ne^2$ ด้วยระดับความคลาดเคลื่อน 5%² โดยคัดเลือกจาก กลุ่มที่ประสบผลสำเร็จหรือมีบุตรจากการรักษาจำนวน 20 ตัวอย่างและจากกลุ่มผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จจากการรักษาได้แก่ กลุ่มที่ห่างระหว่างการตั้งครรภ์ และไม่มีการตั้งครรภ์จำนวน 130 ตัวอย่าง

วิธีการคำนวณ

$$n = N/1 + Ne^2$$

$$n = 230/1 + 230(0.05)^2$$

$$n = 146 \text{ ตัวอย่าง}$$

¹ ทะเบียนรายชื่อผู้มีบุตรยาก กุลพัฒนการแพทย์, เดือนตุลาคม พ.ศ. 2544 - ตุลาคม พ.ศ. 2545.

² Yamane Taro, *Statistics: An Introductory Analysis*, (New York : Harper and Row, 1973 p.726.

โดยที่ n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

e แทน ระดับความคาดเคลื่อน

จากผลการคำนวณ ผู้ทำการศึกษาคงคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 ตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาค้างนี้มีการเก็บข้อมูล 2 ส่วนคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาจากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เฉพาะสตรีมีบุตรยากที่เคยเข้ารับบริการตรวจรักษาในคลินิกกัลพัฒนการแพทย์ จำนวน 150 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถาม ที่แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่และร้อยละ ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา รายได้ของครอบครัว ระยะเวลาของการมีบุตรยาก หรือระยะเวลาที่มีปัญหาที่มีบุตรยาก แหล่งข้อมูลที่ทำให้รู้จักและทราบข้อมูลเกี่ยวกับคลินิกกัลพัฒนการแพทย์ จำนวนรอบที่เข้ารับการรักษาภาวะมีบุตรยากที่คลินิกกัลพัฒนการแพทย์ ประสบการณ์การรักษาภาวะมีบุตรยากจากสถานพยาบาลอื่น ผลการรักษาภาวะมีบุตรยากครั้งล่าสุดที่คลินิกกัลพัฒนการแพทย์ และการกลับมาเข้ารับบริการใหม่หรือการแนะนำต่อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านความพึงพอใจของสตรีมีบุตรยากต่อการบริการตรวจรักษาของคลินิกกัลพัฒนการแพทย์ นำเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่และร้อยละ ประกอบด้วย ข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านพนักงาน ด้านการสร้างและการนำเสนอลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการให้บริการ

ในการศึกษาจะใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งในแต่ละข้อคำถามมีคำตอบที่ให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้

ระดับของความพึงพอใจ	คะแนน
พอใจมาก, พอใจมากที่สุด	5
พอใจ, พอใจมาก	4
เฉยๆ, ปานกลาง	3
ไม่พอใจ, พอใจน้อย,	2
ไม่พอใจมาก, พอใจน้อยที่สุด	1

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งจากเอกสาร วารสาร บทความ รายงานวิจัย หนังสือและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดย การหาค่าความถี่ และร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตาราง และข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการวัดระดับความพึงพอใจโดยใช้วิธีวัดแบบ A Scale to Measure the Relative Important of Choice Criteria³ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมายระดับความพึงพอใจ
4.50 –5.00	พอใจมาก, พพอใจมากที่สุด
3.50 –4.49	พอใจ, พพอใจมาก
2.50 –3.49	เฉยๆ, ปานกลาง
1.50 –2.49	ไม่พอใจ, พพอใจน้อย
1.00 –1.49	ไม่พอใจมาก, พพอใจน้อยที่สุด

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ SD) ใช้เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการกระจายของข้อมูล โดยเฉพาะเมื่อตัวกลางมีค่าเท่ากัน หรือใกล้เคียงกัน เช่น ข้อมูล 1,1,7 ข้อมูล 1,2,6 และข้อมูล 3,3,3 ต่างก็มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 เหมือนกันแต่จะมีลักษณะการกระจายของข้อมูลต่างกัน การศึกษาครั้งนี้จึงนำเสนอค่าเฉลี่ยพร้อมส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ถึง 8 มีนาคม พ.ศ. 2546

³ Uma Sekaran, *Research Methods For Business 2 ed.* (new York :John Wiley & Sons.Inc.,1992),P.168.